

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τίτλος εγγράφου: Έγγραφο Πολιτικής προγράμματος «Co-Creating Media Literate Youth» με θέμα «Παραπληροφόρηση και Νεολαία»
Οργάνωση/σεις: Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου
Ημερομηνία υποβολής: 10/10/2021

Περίληψη – εισαγωγή: (120 – 150 λέξεις):

Ζούμε σε ένα κόσμο που η πληροφορία φτάνει κοντά μας από πολυάριθμα μέσα και πηγές, με ταχύτατους ρυθμούς. Ταυτόχρονα, όμως, έχει αυξηθεί το ποσοστό της παραπληροφόρησης, της χειραγώγησης και της ρητορικής μίσους (λόγου μίσους) μέσω των καινούριων τεχνολογικών μέσων και εφαρμογών. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, οι πολίτες δυσκολεύονται να κατανοήσουν τις ειδήσεις και να βρουν ακριβείς πληροφορίες, αξιόπιστες και ποιοτικές πηγές ειδήσεων. Για το λόγο αυτό, υπάρχει ανάγκη γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας.

Ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας είναι απαραίτητος για ποικίλους λόγους:

-το μεροληπτικό και πολωτικό περιεχόμενο είναι συχνά εξελιγμένο και δύσκολο να εντοπιστεί καθώς συνδέει όλο και περισσότερο την αλήθεια και τη μυθοπλασία και κυκλοφορεί σε δύσκολες μορφές.

-οι πολίτες/ισσες που είναι εξοπλισμένοι/ες με δεξιότητες κριτικής σκέψης και είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τη διαφορά μεταξύ της γνώμης και του γεγονότος, είναι σε θέση να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στη δημοκρατική διαδικασία και να συμμετέχουν στις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές πτυχές της κοινωνίας.

-μια κριτική αναγνωσιμότητα δίνει κίνητρο στις εταιρείες μέσω επικοινωνίας να συνεχίσουν να βελτιώνουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους.

-αναπτύσσεται μεγαλύτερη κοινωνική ανθεκτικότητα έναντι της παραπληροφόρησης και ίσως άλλων διαταραχών της εποχής της πληροφορίας.

Τι είναι η Παραπληροφόρηση

Η παραπληροφόρηση χωρίζεται σε δύο κατηγορίες:

I. Στην περίπτωση της σκόπιμης παραπληροφόρησης (disinformation):

η παραπληροφόρηση αφορά "επαληθεύσιμα ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες που **σκόπιμα** δημιουργούνται, παρουσιάζονται και διαδίδονται για οικονομικό όφελος ή για σκόπιμη εξαπάτηση του κοινού".

II. Στην περίπτωση της ακούσιας παραπληροφόρησης (misinformation):

η παραπληροφόρηση αφορά επαληθεύσιμα ψευδείς πληροφορίες που διαδίδονται **χωρίς ιδιοτελή σκοπό** και συχνά κοινοποιούνται επειδή ο/η χρήστης πιστεύει ότι αυτές είναι αληθινές.

Σήμερα, για θέματα παραπληροφόρησης, χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό ο όρος **fake news**. Η χρήση του όρου αυξήθηκε κατά 365% από το 2016, σύμφωνα με λεξικογράφους του Collins και μάλιστα το 2017, ανακηρύχθηκε ως η λέξη της χρονιάς.

Το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου στο πλαίσιο του προγράμματος «Co-Creating Media Literate Youth», το οποίο στοχεύει να ευαισθητοποιήσει το κοινό σε θέματα σχετικά με το πώς η παραπληροφόρηση μπορεί να επηρεάσει τις δημοκρατικές διαδικασίες και να οδηγήσει στην αύξηση του εξτρεμισμού, του ρατσισμού, του σεξισμού, της μισαλλοδοξίας και της ομοφοβίας καθώς και να προσδιορίσει παραδείγματα όπου οι αντιλήψεις σε συγκεκριμένες θεματικές όπως τα θέματα φύλου, η κλιματική αλλαγή, τα δικαιώματα των LGBTQI+ ατόμων κ.α. διαδίδονται εσφαλμένα, διοργάνωσε εργαστήριο συγγραφής εγγράφου πολιτικής κατά τη διάρκεια του οποίου συλλέγηκαν οι απόψεις και οι εισηγήσεις των νέων σχετικά με την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και των ψευδών/χαλκευμένων ειδήσεων, τον Ιούλιο 2021 στη Λάρνακα.

Θέσεις πολιτικής:

- Διοργάνωση εργαστηρίων με θέμα την ερμηνεία στατιστικών και περαιτέρω χρήση τους στην προώθηση της πληροφορίας.
- Διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων στα σχολεία για να απαντηθούν ερωτήματα σχετικά με την πανδημία ή οποιαδήποτε άλλη κρίση ή θέμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως θέμα για παραπληροφόρηση, τόσο σε μαθητές όσο και σε καθηγητές & δημιουργία ιστοσελίδας προκειμένου να αναρτηθεί το υλικό των σεμιναρίων με σκοπό να ενημερώνονται άτομα που δεν έχουν πρόσβαση στο σεμινάριο.
- Διοργάνωση σεμιναρίων προς εκπαιδευτικούς των σχολείων προκειμένου να αποκτήσουν γνώσεις με σκοπό να εντάξουν στα μαθήματα τους δραστηριότητες για να ενισχύσουν τη κριτική σκέψη των μαθητών τους.
- Πρόληψη στερεοτύπων μέσα στην εκπαίδευση μέσω του γραμματισμού για τα μέσα.
- Εκπαίδευση των νέων για τη σεξουαλική υγεία και τη σεξουαλική ταυτότητα και ένταξη της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία.
- Ενίσχυση της χρηματοοικονομικής παιδείας και εισαγωγή της στην εκπαίδευση με τρόπο που θα καλλιεργεί την κριτική σκέψη.
- Ποινικοποίηση της σκόπιμης παραπληροφόρησης (Disinformation) - Πρόταση νόμου με στόχο να περιοριστεί η διασπορά της σκόπιμης παραπληροφόρησης.
- Σύσταση ανεξάρτητης, καταρτισμένης, επιστημονικής επιτροπής, η οποία θα είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία και συνεχή εμπλουτισμό υλικού, με σκοπό την επιμόρφωση του κοινού στα θέματα της παραπληροφόρησης, της μεθοδολογίας αξιολόγησης αξιοπιστίας πηγών και πληροφοριών. Η επιτροπή αυτή πιθανόν να είναι μέρος της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας ή της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης
Κύπρου.